Դ. ՏԱՐԻ—ԹԻՒ 1004 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 29 ՄԱՅԻՍ 1902 11 ՀՈՒՆԻՍ 1902 (Ն.Տ.)

10 ՓԱՐԱ

ՏԵՍ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ՏԻԳՐԱՆ ՔԻՒԼԷՔԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻԻՆ

20, Գապը Ալթ Ճատտեսի, 20

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՃԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ارمنيجه سورهانتاك عزتى

صاحب امتياز د. جيولك

باب عالى جادسى نومرو ٢٠

DIRECTION DU JOURNAL ARMÉNIEN

SOURHANTAG

20. Avenue de la S. Porte

CONSTANTNOPLE

ԵՏ ՉԻ ՏՐՈՒԻԻ Խմբագրութեան ուղղուած ոչ և է գրութիւն	ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊՕԼՍՈՑ ՀԱՄԱՐ	ԴԱԻԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ	ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ	ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ սկսին ամէն ամսոյ 10ին, 20ին և 30ին	12 ամիսը ներսէն ղրշ. 75 6 » » » 40	Թղթակցի ծախքը դէպ ՎԻՆ 12 ամիսը ներսէն ղրշ. 100 6 » » » 50	Թղթակցի ծախքը դէպ ՎԻՆ 12 ամիսը ներսէն ֆրք. 22 6 » » » 11	Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ. Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մանաւանդ պայմաններ։

ՍՈՒՐՃԱՆԴԱԿ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ

ԱՌԱՒՕՏՆԵՐԸ

Արշալոյսին

ՄԵՐ ՆՈՐ ԹԵՐԹՈՆԸ

Մօտ օրէն կ'աւարտի Ֆրանսացի ժողովրդական ծանօթ վիպասան Էմիլ Ռիչպուռի ՍԻՐՈՑ ԱՄՕԹԸ, այդ հոգեխառն վէպը, ուր սիրոյ, առելութեան, անձնուիրութեան եւ վրէժի այլազան ու բուռն զգացումներ իրարու կը յաջորդեն։ Մեր բոլոր վիպասէր ընթերցողները՝ սոյն վէպին հրատարակութեան առաջին օրէն գնահատելին զայն եւ օրը օրին աւելցող հետաքրքրութիւնով մը հետեւեցան անոր։

Վէպի մը ընտրութիւնը կարեւոր խնդիր մըն է, և եթէ ընտրուածը հետաքրքրական ու համով վէպ մըն է, թերթին ընթերցողները ճշմարիտ վայելք մը և հաճոյք մը կ'ունենան։

Այս անգամ պիտի ակնկալ ուրեմն ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՎԷՊԻ մը, գրուած Ֆրանսայի ամենէն սիրուած ու հռչակաւոր վիպասաններէն մէկուն կողմէ։ Այդ նոր վէպին մէջ խտացած են զուարթ և յուզիչ տեսարաններ, որոնք վստահ ենք թէ ամենամեծ հետաքրքրութիւն պիտի ներշնչեն մեր վիպասէր ընթերցողներուն։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Մեծ տերութեանց մէջ երեք հատ կան, որոնք բացառիկ դիրք մը կը գրաւեն միւսներուն հետ բաղդատելով։ Ասոնցմէ մէկն է Ռուսիա որ ետին ունի անմատչելի սառնամանիքները. միւսն է Անգլիա որ իր չուրջը ունի մի միայն իրեն հնազանդող ծովերը. և երրորդը Մ. Նահանգները, որոնք աշխարհի մէջ չունին և չպիտի ունենան թշնամի մը որ հեն իրենցմէ աւելի կամ գոնէ հաւասարապէս զօրաւոր զօրք, և իրենց վախ մը պատճառելու վիճակին մէջ գտնուի։

Մ. Նահանգներուն վրայ օտար յարձակում մը միայն ա՛յն ատեն կարելի է, երբ հաւաքական ըլլայ։ Բայց բացատրեցինք արդէն թէ ա՛րչափ անհաւանական բան մըն է ատիկայ, երբ ծովային Անգլիա այդ հաւաքականին մէջ չգտնուի. և թէ ա՛րչափ անկարելի է, եթէ անիկա հաւաքականին դէմ ալ գտնուի, որուն թէ՛ ներկայի և թէ ապագայի ուղղութիւնն ըլլալը կը հաստատեր Սպանեւամերիկեան պատերազմին առթիւ։

Իրարմէ աւելի ցաւալի երկու դէպքեր, Քուպա և Թրանսվալ, իրենց պատճառած անհուն ազէտներուն հետ երկու օգուտներ ալ կը բերեին հետերնին, համոզելով բոլոր աշխարհ թէ միջազգային քաղաքականութիւնը բոլորովին ուրիշ ուղղութիւն մը առած է, և Անգլիացքսոն ցեղը, իր մտագրած ահէ գործին մէջ Լատինին, Սլաւին եւ Գերմանին միջամտութիւնը պիտի արգիլէ, և եթէ այդ ցեղին միայն մէկ մասը այդպէս ընելու անկարող ըլլայ, մնա՛ւ մասն ալ անոր հետ միանալով պատակը պիտի ապահովէ։

Թրանսվալի գործին մէջ թէև Անգլիա, ամէն օտար ձայն լռեցնելու կարող վիճակի մէջ էր, բայց եթէ օտար ժողովուրդներու մեծագոյն մասին անխորհուրդ շիտուիները զսպել անկարելի ըլլալով, օտար տերութիւնները ստիպուեցին Անգլիոյ դէմ չարժելու, և այսպէս ազէտը անսահման ծաւալներ առնելէ, ընդհանուր արտաքին քաղաքականութեան տալիք վճիռը սա կըրնար ըլլալ.—

Եթէ Անգլիա օտարին դէմ ալ գործելու ստիպուէր, օտար տերութիւներէն ամէ մէկուն առանձինն գործելը անկարելի ըլլալով, անոնց երկուքին և քանի մը հատին դէմ միանգամայն պիտի կռուէր. և եթէ այդ անել պայքարին մէջ նեղը ձներ, Մ. Նահանգները պիտի պարտաւորուէին անոր օգնութեան փութալու, հակառակ իրենց Իռլանտացի, Ֆրանսացի, Գերմանացի, Ռուս, և ուրիշ հպատակներու փափաքին և բարքերնին. թէև խիստ շատ էր Թիւը այն միամիտներուն որոնք իրենց փափաքներուն և երեւակայութեան համաձայն սիրով կը հաւատային այն առասպելին թէ՝ բուն Անգլիացքսոն Ամերիկացին ալ Անգլիացքսոն Անգլիացիին դէմ օտարին հաւաքականին պիտի միանար։ Եւ ո՛րչափ առասպելներ, այդ դժբաղդ Թրանսվալեան պատերազմին առթիւ, Աստուա՛ծ իմ, Թէեւ չկրցաւ և չուզեցաւ ժամանակին հասկցուիլ թէ ո՛րչափ անհանգիստ և անհաւատալի բաներ էին ատոնք։

Կարծենք չատ զօրաւոր աչքի մը պէտք չկար տեսնելու թէ Քուպայի պատերազմին ատեն ալ Եւրոպայի Անգլիացքսոնը ճիշդ այնպէս վարուեցաւ ցամաքային Եւրոպայի հանդէպ, ինչպէս պիտի վարուէր բուն Ամերիկացի Անգլիացքսոնը. ինչ որ գործնականապէս կը հաստատէր միջազգային քաղաքականութեան տրամաբանական կամ տեսական ուղղութիւնը։

Անցեալին մէջ, Անգլիացքսոն ցեղին Եւրոպական և Ամերիկեան մասերը մէկմէկու դէմ բացարձակ թշնամիներ էին, բայց ներկային մէջ բարեկամներ են անոնք, իսկ ապագային համար անբաժան դաշնակիցներ. և օրչափ ատեն որ Անգլիա Մ. Նահանգներուն բարեկամ է, և բարեկամէ մը աւելի, անոր բնական դաշնակիցն է, այնչափ ապահով կացութեան մը մէջ կը գտնուի ան, որչափ կարելի կրնայ ըլլալ քաղաքական կեանք ըսուածին մէջ։

Այս նպաստաւոր կացութիւնը՝ Անգլիային բանական աւելի, իսկ Ռուսիային անհուն կերպով աւելի մեծ օգուտ մը ընծայած է Մ. Նահանգներուն, օրով կարող կ'ըլլայ ան այդ երկուքէն աւելի մեծ քայլեր առնելու տնտեսականութեան մասպարէզին մէջ, իր գինուորական ծախքերուն նուազութեան համեմատութեամբ։

Անգլիա, բուն իսկ իր կեդրոնին մէջ բանակ ըսուելու արժանի բանակի մը պէտք չունի, ինչպէս են նաև Մ. Նահանգները։ Բայց անկէ դուրս աշխարհի չորս կողմը այն ահագին գաղթականութիւնները ունի, որոնցմէ մէկ կամ միւսին մէջ միշտ կա՛մ իրական պատերազմով և կամ պատերազմի հանգանականութիւններով զբաղած ըլլալով, գոնէ երկու հարիւր հազար հոգիանոց բանակ մը, ամէն պատահականութեանց համար պատրաստ պահելու պարտաւոր է։ Իսկ իր չուրջը գտնուող առաջին պատեհութեամբ իր բացարձակ թշնամիները՝ բարեկամութեան չքնաղ դաշնակիցները՝ բարեկամութեան չքնաղ դաշնակիցները՝ բարեկամութեան չքնաղ դաշնակից

պիտի լինէր վերջնականապէս տրուներու գաղթականութեան հաստատուիլը և գեղեցիկ սեռին անհետանալը աշխարհիս երեսէն։ Նաև կ'առարկուի թէ Թոքախտէ տառապող մայր մը կը ծնանի բաղդատմամբ աւելի աղջիկ զաւակներ, մինչդեռ հօր առողջութենէն կ'ակնկալուէր որ արու զաւակներու թիւը աւելի ըլլար։

Մեծ կարևորութիւն նաև կ'ընծայուի ծնողաց բաղդատական տարիքներուն վրայ։ Այսպէս Hofacker 1828ին, և Sadler երկու տարի յետոյ անկախօրէն հրատարակեցին ցուցակ մը, իւրաքանչիւրը պարունակելով շուրջ 2000 ծնունդ, որոնք կը ցուցնէին թէ երբ այրը կինէն մեծ է, զաւակները մեծամասնութեամբ արու կը ծնանին, մինչդեռ երբ ծնողք միևնոյն տարիքը ունին և կամ a fortiori, աղջիկ զաւակները մեծամասնութիւն կը կազմեն։ Ձիեր և արջաններ բուծանողներէն ոմանք կ'ընդունին յիշեալ եզրակացութիւնը, մինչդեռ ուրիշներ բոլորովին կ'ուրանան անոր ստուգութիւնը։

Թէ լաւ սնունդը կ'երեւի թէ կ'արտադրէ աղջիկ զաւակներու մեծամասնութիւն, սակայն ընդունուած է շատերու կողմանէ։ Առ այս՝ կարեւոր համարուած մի միայն հակառակ կարծիքը Heyerինն է։ Heyeri դիտողութիւնք կ'առաջնորդեն զինքը սա՝ հետեւութեան թէ՝ գործարանական մարմին մը բոլորովին անընդունակ է ոևէ փոփոխութեան՝ զինք շրջապատող պարագաներէ և ազդեցութիւններէ։ Lüsing կ'ըսէ թէ ընդհանրապէս ծանր եզող ոչխարն է որ կը ծնանի էգ գառնուկներ։ Հոս դիտել կուտայ նաև թէ՝ պզտիկ placenta և քիչ ամասգլուխ ունեցող կանայք՝ աւելի արու զաւակներ կը ծնանին։ Նաև կ'ըսուի թէ քաղաքաց և բարեկեցիկ ընտանեաց մէջ աղջիկ զաւակներու թիւը աւելի է, մինչդեռ արու զաւակները մեծամասնութիւն կը կազմեն գիւղերու և աղքատ ընտանեաց մէջ։

Օդին վիճակին ազդեցութիւնն ալ աչքի զարնելու չափ նշանակուած է։ Կ'երեւի թէ աւելի արու զաւակներ կը ծնանին ցուրտ եղանակին մէջ։

Կայ ուրիշ կարծիք մըն ալ որուն աւելի քիչ կարեւորութիւն կը տրուի, ըստ որում սեռի տեսակը կը հետեւի «սեռական գերիվերութեան, կամ բաղդատական եռանդի» միայն։

Բրոֆէսօր Schenk Վիեննայէն յայտարարեց 1898ին թէ սեռի տեսակը կ'որոշուի արգանդային կենաց առաջին ամիսներուն մէջ, և թէ ապագայ մայրը եթէ լաւ կերպով սնուցուի, և անոր արեան corpuscle-ները աւելցուին այն համեմատութեամբ որ կը գտնուին էրիկ մարդոց արեան մէջ (ընդհանուր համեմատականը լինելով 5000000, կնոջ 4000000ին դէմ,) արդիւնքը կը լինի մանչ զաւակի ձեւակերպումը. փոխադարձաբար՝ եթէ աղջիկ զաւակ մը փափաքելի է, կ'ըսէ թէ իր դարմանելու ձեւը կը յեղաշրջէ։ Անշուշտ՝ անոնք որ կ'ընդունին թէ սեռի տեսակը արդէն կ'որոշուի այն վայրկեանին յորում յղացումը տեղի կ'ունենայ, չեն կրնար ընդունիլ յիշեալ բրոֆէսօրի հետ թէ վերջէն տրուած սնունդը կրնայ ոևէ ազդեցութիւն ունենալ։

Յիշեալ բրոֆէսօրը նաև դիտել տուաւ թէ այն կանայք որ աղջիկ զաւակ կը ծընանին, ունին քիչ շատ շաքար իրենց մէզերուն մէջ։ Այս իրողութիւնը՝ ի մէջ այլոց յառաջ կը բերուի ուրիշներէ՝ իբրեւ ապացոյց հաստատելու համար կարծիք մը որ Girourի կարծեաց ճիշդ հակառակն է։

Այսպէս՝ իւրաքանչիւր հայեցողութիւն որ փորձառական իմաստասիրութեան վրայ հիմնուած է, պէտք է համաձայնի այն փաստերուն հետ, որոնք ներկայացուցուած են ի նպաստ նախընթաց հայեցողութեանց, և միևնոյն ատեն պարտի լուծել բոլոր դժուարութիւնները, որոնք կը շրջապատեն և կը պաշարեն ամէնքն ալ։

Այս տողերը գրողը որ ուսումնասիրած է խնդիրը ուրիշ տեսակէտէն՝ թէև կ'ընդունի վերոյիշեալ պարագաներէ ոմանց կարեւորութիւնը, միևնոյն ատեն կը կարծէ թէ սեռի խնդրոյն լուծման մէջ փորձառական միջոցներով մասնաւորէն ընդհանուր եզրակացութեան մը յանգելու ճիգը բոլորովին անտրամաբանական և անգոհացուցիչ է։

Աւելորդ է ըսել թէ՝ մարդիկ կը տարբերին իրարմէ շատ մը կերպերով. հետեւաբար անոնց և ոչ մին հաւասարապէս կ'ազդուի զինք շրջապատող պարագաներէ և ազդեցութիւններէ։ Ասկէ զատ՝ սեռի խնդիրը ունի իր հոգեբանական ինչպէս նաև ֆիզիքական կողմերը՝ իբր ստուգութիւնը ընդունելու համար եզրակացութիւնք՝ որոնք շատ շատ հիմնեալ են հարեւանցի փորձերու և բաղդատական ցանկերու վրայ։

Կը կարծենք թէ նորածին մանուկը կը ներկայացնէ իր ծնողաց անհատականութիւնը և նոցա հաւաքական զօրութեանց բարձրագոյն արդիւնքը, և թէ գիտցուած օրէնքներու վրայ հաստատուած այն հաւաքական զօրութիւնն է որ իր anabolic և katabolic գործունէութեամբ իսկապէս կ'որոշէ սեռի տեսակը։ Հետեւաբար՝ սեռի կարեւոր խնդրոյն գիտական և վերջնական լուծումը կը նշանակէ՝ ըստ մեր խոնարհ կարծեաց՝ տիրանալ կենդանական զօրութեանց գործելու եղանակին, և կարենալ միևնոյն ատեն ձեւակերպել կամ բարեփոխել նոյն զօրութեանց ձգտումները ըստ տեղւոյն և ի պահանջել հարկին։

Ներկայ տողերը գրողը կը կարծէ թէ տիրացած է սոյն էական կէտերուն, և կրնայ գործադրել զանոնք ամենապարզ եւ ամենագոհացուցիչ միջոցներով. հերիք է որ իր հսկողութեան ներքեւ եղող ծնողք ճշդութեամբ հետեւին իւր հրահանգաց, որոնք հարկաւ տարբեր են տարբեր ծնողաց համար, եւ տարբեր պարագայից ներքեւ։

ՏՔԹ. Մ. Վ. ԵԶԵԿԻԵԼԵԱՆ

Աղեքսանդրիա

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

ԼՈՐՏ ՔԻՉՆԸՐԻ ՏՐՈՒԱԾ ՆՈՒԷՐԸ

Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ, Պ. Պալֆուր Լորտ Քիչնըրի 50000 ոսկելին ոսկի նուէր տալու առաջարկին առթիւ գովեստը ըրաւ քաջարի զօրավարին այն ծառայութեանց, զորս մատոյց հիանալի կորովով և անսահման քաջութեամբ։ Յիշեցուց թէ «Լորտ Քիչնըր է որ 4000 մղոն երկայնութեամբ գծի մը վրայ ամրութիւններու շարք մը շինեց։ Անգլիացի զօրավարներու այնքան փայլուն ցանկին մէջ քիչ զօրավարներ հարկադրուած են մաքառիլ այսքան մեծ դժուարութիւններու դէմ, և քիչեր կրցած են Լորտ Քիչնըրէն աւելի փայլուն կերպով յաղթել անոնց։ Այս պատերազմը նախընթաց օրինակ մը չունի Անգլիոյ պատմութեան մէջ, որովհետեւ առաջին անգամ է որ առանց օտար զինակիցներու և վարձկաններու օժանդակութեան Անգլիական բանակը գործեց իրեն յատուկ ույժերով»։ Բանախօսը մանաւոր գովեստը ըրաւ գաղթային զինուորներուն։ «Պատերազմը ցուցուց թէ ի'նչ կրնայ ըլլալ Անգլիական կայսրութիւնը զինուորական տեսակէտով, երբ բոլոր իրմէ կախուած ունեցողները և գաղթականութիւնները համոզուած են թէ կայսերական մեծ հարց մը խնդրոյ առարկայ է։ Գաղթային զօրքերու մատուցած ծառայութիւնը շատ մեծ է, բայց զանոնք լաւ մը գնահատելու համար պէտք է ամբողջ կայսրութեան համար ատոնցմէ առաջ եկած բարիքները բաղդատել այն զգացումներուն հետ, որոնց վճռական ապացոյցը տուաւ իրենց ըրած օժանդակութիւնը, և որոնց հետեւանօք վերջացող պատերազմը նոր գլուխ մը կը բանայ Անգլիոյ կայսերական պատմութեան։ Անգլիական զօրքերը այնպիսի վարմունք մը ունեցան, որ մարդասիրական ամենաբարձր զգացումներու դէմ չգործուեցաւ և ոչ իսկ մէկ անգամ մը։ Ասիկայ կը ցուցնէ թէ ո'րքան մեծցած են՝ այս մարդասիրական զգացումները, որոնցմով Անգլիա կրնայ հպարտանալ արդարապէս»։

Սըր Հէնրի Քէմպըլ Պէնըրմէն ի դիմաց ընդդիմադիր ազատականներուն հաւանութիւն յայտնեց Պ. Պալֆուրի խօսքերուն «Լորտ Քիչնըր միևնոյն ատեն մեծ զինուոր մը, մեծ վարչագէտ մը և ճարտար բանագնաց մըն է», ըսաւ։ Ինչպէս գրուեցաւ երէկ, Իռլանտացիները բաւական պայքար մղեցին Լորտ Քիչնըրի ըլլալիք նուիրատուութեան դէմ։ Պ. Տիլըն ըսաւ թէ իռլանտական կուսակցութիւնը հակառակ է պատերազմի, և միանգամայն կը բողոքէ այս պատերազմին միջոցին ցուցուած վարմունքին դէմ։ Բանախօսը յիշեց պատսպարան-բանակատեղներու խեղճ վիճակը, ագարակներու այրուիլը, և յայտարարեց թէ ասոնք բոլորը հակառակ են քաղաքակիրթ պատերազմի սովորութեանց։ Բանախօսը վերջապէս եզրակացուց թէ այս նուիրատուութեանց կը հակառակի նաև ատոր համար որ, թուի ամենամեծ անհամեմատութիւն կար Պօէրներու և Անգլիացիներուն միջեւ։

Պ. Ուիլըըմ Րէտմընտ ըսաւ թէ «պատմութիւնը Լորտ Քիչնըրի համար պիտի ըսէ թէ կիներու և տղաքներու հետ պատերազմած է»։ Ժողովոյ անդամները բողոքեցին այս խօսքերուն դէմ, և հրաւիրեցին նախագահը որ ի կարգ հրաւիրէ բանախօսը։ Նախագահը՝ պատասխանեց սակայն թէ այդ բացատրութիւնը հակառակ չէ խորհրդարանական սովորութեանց։ Ասոր վրայ երեսփոխաններու ստուար մեծամասնութիւնը չուզեց մտիկ ընել Պ. Րէտմընտի խօսքերը և սկսաւ «քուէ՛, քուէ՛» պոռալ։ Բառորդ ժամ մը շարունակ անկարագրելի աղմուկ մը տեւեց, և հուսկ ուրեմն վիճաբանութեանց փակումը որոշուեցաւ 138ի դէմ 273 ձայնով։ Լորտ Քիչնըրի տրուելիք նուէրը քուէարկուեցաւ 44ի դէմ 380 ձայնով։ Ընդդիմադիրներն էին Իռլանտացիներ և երկու երեք արմատականներ։

ԼՈՐՏ ՍԱԼԶՊՐԻԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ. — Լորտերու ժողովն ալ հաւանութիւն յայտնեց Լորտ Քիչնըրի ըլլալիք 50000 ոսկի նուէրին, և միաձայնութեամբ քուէարկեց Անգլ. բանակին ուղղուած շնորհակալութիւնը։ Այս առթիւ Լորտ Սալզպրի գովեստը կարդաց Անգլ. զօրքերուն քաջագործութիւններուն։ «Բայց, ըսաւ, դիւրին չէ մտնել բոլոր մանրամասնութեանց մէջ, որովհետեւ եթէ ազատօրէն խօսիլ ուզուէր, կարելի էր իրաւամբ ամբաստանել թէ կնքուած հաշտութիւնը ամրապնդելու համար պէտք եղածը չըլլուիր։ Ոմանք այն կարծիքը ունէին թէ նախընտրելի էր զինուորագրութեան միջոցաւ զօրք ձեռք բերել. բայց Անգլիա միշտ բաւ համարած է զօրք հաւաքել, կոչում ընելով անոնց հայրենասիրութեան և պատուոյն, և միշտ գոհ մնացած է (Ծափեր)։» Բանախօսը շեշտեց հաւատարմութիւնը Անգլիոյ գաղթային զօրքերուն, որոնց օժանդակութեան շնորհիւ Անգլիա կրցաւ արհամարհել իր բոլոր հակառակորդներուն հակակրութիւնները և վերջացնել պատերազմը։ Անգլիա առաւել քան երբեք զօրաւոր է համայն աշխարհի առջեւ. ցուցուց թէ ո՛րչափ ալ բացարձակապէս զուրկ ըլլայ զօրքերէ, իր նաւային գերակայութիւնը և աշխարհի մէջ բռնած բարձր դիրքը կը բաւեն զինքը պաշտպանելու։ Անգլիա երբեք այնքան զօրեղ չէ եղած, որքան ամենամեծ վտանգներու առթին»։

ԱՆԳԼԻԱ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԻՐ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒՆ.—Անգլիոյ պատերազմական նախարարը հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է Լորտ Քիչնըրի.—

«Ն. Վեհափառութեան կառավարութիւնը իր ամենէն անկեղծ շնորհակալութիւնները կը յայտնէ ձեզի, ձեր եռանդին, ճարտարութեան և համբերատարութեան համար որոնցմով վարեցիք այս երկարատեւ պատերազմը։ Կառավարութիւնը կը փափաքի որ ձեր հրամանատարութեան տակ գտնուող զինուորներուն հաղորդէք իր խորին գնահատութիւնը այն եռանդին և տոկունութեան համար զորս անոնք ցոյց տուին ամէն առթիւ. կը շնորհաւորէ զիրենք իրենց քաջութեանը, իրենց պահած կարգապահութեանը, և այն մարդասիրութեան համար զոր ցուցուցին այս դժուարին ժամանակամիջոցին ամբողջ տեւողութեանը միջոցին»։

Լորտ Քիչնըր սա պատասխանը հեռագրեց.

«Հարաւ. Ափրիկէի բանակին անունով անկեղծ շնորհակալութիւններս կը մատուցանեմ, այն շնորհաւորական հեռագրին համար զոր ղրկած էք ինծի Ն. Վեհափառութեան կառավարութեան կողմէ, և զոր զինուորներուն կը հաղորդեմ. վստահ եմ թէ անոնք ամենամեծ գոհունակութեամբ պիտի ընդունին զայն»։

Պ. ՔՐԻՒԿԸՐ շատ գէշ ազդուած է հաշտութեան կնքուելէն և հիւանդ է, թէեւ վիճակը այնչափ ծանր չէ։ Սակայն ծերութիւնը և իր յառաջնուն տկարութիւնը մտահոգութիւն կը պատճառեն։ Իր մխիթարութիւնը Աստուածաշունչին մէջ կը գտնէ։ Պօէրական մասնախումբ մը քանի մը օր առաջ ցաւակցական հեռագիր մը ղրկած էր Թրանսվալի երբեմնի նախագահին, Պօէրներուն անկախութեան կորուստին առթիւ։ Քրիւկէր սա պատասխանը տուած է. «Բառ չեմ գտներ վիշտս բացատրելու համար։ Ուրիշ բան չեմ կրնար ըսել»։ Այս պայմաններուն մէջ յուսալի չէ որ Պ. Քրիւկէր քիչ ատենէն Թրանսվալ դառնայ, որովհետեւ ծովային երկար ճամբորդութիւնը կրնայ ծանր հետեւանքներ ունենալ իր խանգարուած առողջութեան վրայ։ Եւ արդէն Քրիւկէրի օսկանը պաշտօնապէս կը ծանուցանէ թէ ծերունի նախագահը առ այժմ ոչ հպատակութեան երդում պիտի ընէ, ոչ ալ Հարաւ. Ափրիկէ պիտի դառնայ։

ՎԻԼՀԷԼՄ Բ. ԵՒ ԼԵՀԵՐԸ.— Վիլհելմ կայսրը Մարիէնպուրկ կը գտնուէր երեքշաբթի օրը, ուր մեծ հանդէսներ տեղի ունեցան քաղաքին դղեակին նորոգութեան առթիւ։ Այդ օրը տրուած հացկերոյթին մէջ, կայսրը բաժակաճառ մը արտասանեց, փառաբանելով Ս. Յովհաննու Միաբանութեան մատուցած ծառայութիւնները։ Ն. Վեհափառութիւնը այդ տեւտոնեան միաբանութեան պատմութիւնը ընելէ վերջը շարունակեց. «Արդէն ասկէ առաջ ալ առիթ ունեցած եմ դիտել տալու այս դղեակին, այս միևնոյն տեղին մէջ թէ ինչպէս Մարիէնպուրկ հին քաղաքը պէտք է միշտ պարտականութեան նշանակէտը ըլլայ Գերմանիոյ համար։ Հիմայ նորէն Բոլոնիացիներուն գոռոզութիւնը կը ձգտի վնասել գերմանական տարրին. ուստի ստիպուած եմ հրաւիրել իմ ժողովուրդս, որ պաշտպանէ իր ազգային ստացուածքները։ Հոս, Մարիէնպուրկի մէջ, յոյս կը յայտնեմ թէ Ս. Յովհաննու Միաբանութեան բոլոր եղբայրները միշտ պատրաստ պիտի ըլլան իրենց ծառայութիւնը ընծայելու, երբ իրենցմէ պահանջեմ պաշտպանել ցեղին յատկութիւնները և Գերմանիոյ բարքերը»։

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՄԷՋ ԾԵԾԿՈՒՌՔ.— Ֆրանսական նոր խորհրդարանը առաջին առթիւ իսկ ցուցուց իր համերաշխութեան ոգին։ Երեքշաբթի կէս օրին մասնախումբ մը նիստ կ'ընէր, Սէնի նահանգին մէջ կատարուած ընտրութեան օրինաւորութիւնը ստուգելու համար, երբ յետադիմական և ռեփուբլիկան Պ. Լարժանթէյ պոռաց թէ բոլոր Հանրապետականները սրիկաներ և գողեր են։ Ասոր վրայ Հանրապետականները մարդուն վրայ յարձակեցան և չէնք շնորհք ծեծկուռք մը սկսաւ։ Կռիւը տարածուեցաւ մինչեւ Խորհրդարանին նրբանցքներուն մէջ, ուր մեծ դժուարութեամբ կարելի եղաւ զատել կռուարարները։ Պ. Լուպէյնը կատաղած ու անշնորհք լեզու մը գործածելով, դիտողութիւններ եղան ժողովին նախագահին, և մենամարտի հրաւէրներ փոխանակուեցան։

ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԱԼԻ ՄԸ ՈԴԻՍԱԿԱՆԸ.— Տօնսքոֆ անուն մարդ մը 20 տարի առաջ նախկին աշխատութեան դատապարտուած էր և 18 տարիէ ի վեր իր պատիժը կը կրէր Սիպերիոյ մէջ։ Այս անգամ մարդը աղերսագիր մը ուղղելով կառավարիչին, խնդրեր է որ ներում շնորհուի իրեն, իր օրինակելի ընթացքին իբրեւ վարձատրութիւն։ Բայց այս աղերսագիրը պատռեր են և Տօնսքոֆ խարազանի 40 հարուած ուտելու դատապարտուեր է, կառավարիչը նեղելուն համար։ Շատ չանցած Տօնսքոֆ երկրորդ աղերսագիր մը ուղղեր է, և այս անգամ 50 հարուած ընդուներ է։ Վերջերս դատապարտեալը իմանալով որ կառավարիչը Սթըրէթէնսք պիտի հասնի, ամբողջ 9 օր ճամբորդելով հոն գացեր է, բայց հասած միջոցին իսկ կառավարիչը մեկնած էր։ Սըր տեղական իշխանութիւնները իմացեր են եղելութիւնը, հրամայեր են որ խարազանի 80 հարուած զարնուի Տօնսքոֆի և 6 տարի ալ բանտարկուի։

ԻՄՊԷՌՆԵՐՈՒ փաստաբան Պ. Լանքէ 148000 ոսկելինի գումար մը դրեր է «Ռանթ Վիռժէռ» ընկերութեան հաշուեյարդարութիւնը կատարող պաշտօնատարին տրամադրութեան տակ, այդ ընկերութեան հետ գործ ընող և խաբուող անձերուն բաժնուելու համար։ Ինչպէս յայտնի է, Իմպէռները մեծ դեր ունեցած էին այդ ընկերութեան մէջ, որուն բացը 148000 ոսկելին է։ Պ. Լանքէ մեծ դժուարութեամբ հայթայթած է այս գումարը. և իր ամենէն մօտ ազգականներէն և բարեկամներէն ալ օգնութիւն խնդրեր է, որովհետեւ իր բոլոր հարստութիւնը յանձնելէ վերջը տակաւին ահագին բաց մը կը մնար, 148000 ոսկելինը ամբողջացնելու համար։ Եւ Պ. Լանքէ այս ամենը կ'ընէ, իր պատիւը, իր համբաւը փրկելու համար, որովհետեւ ամբաստանութիւններ եղած էին իրեն դէմ, թէեւ ինք բացարձակապէս կը հերքէ ատոնք, և «իմ խիղճս հանդարտ է» կ'ըսէ։

—Թունուզի մէջ ձերբակալուեր է Լուի Տօրինեաք, Տիկին Իմպէռի միւս եղբայրը, Բարիզէն ղրկուած հրամանագրի մը համաձայն։ Պ. Լուի կը յայտարարէ թէ ինք ո և է տեղեկութիւն չունի իր ընտանիքին ըրած գործառնութիւններէն։

ԿԻՐԱՍՈՆԻ ՄԷՋ

Սուրհանդակի բաժանորդագրուիլ փափաքողները պէտք է դիմեն մեր գործակալ Գառնիկ էֆ. Յովհաննէսեանի։

ԹԵՐԹՕՆ «ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի (63)

ՔԱՄԻՅԼ ԲԷՌ

ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ ԿԻՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ը.

ԲՕԼ ՀԷՆՆԷ

Ու դատաւորը՝ երբ ալ բաւական համարեց այս տեսարանը, սեղանին վրայ զարկաւ.

—Պարո՛ն Բօլ Հէննէ, ըսաւ, կը խնդրեմ որ վերջ տաք այս յուզումին. իմ վայրկեաններս համրուած են։

Երիտասարդը նստած տեղը շտկուեցաւ.

—Ո՛հ, դո՛ւք... նորէն դուք, ըսաւ։ Յանուն Աստուծոյ, թողէք զիս։ Ըսէ՛ք անկարելի է որ լրջօրէն խօսած ըլլաք։ Չգիտեմ ի՛նչպիսի թիւրիմացութիւն մը գտնուելու է։ Չէ՛ք կրնար ամբաստանել զիս։ Ո՛հ, Աստուա՛ծ իմ, ի՛նչ շահ, ի՛նչ շարժառիթ կրնայի ունենալ։

Պ. Լաթէրրաս գլուխը օրօրեց.

—Արդէն ըսի թէ անշուշտ չէք ենթադրեր որ բացատրեմ ձեր կատարած գործին շարժառիթները։ Դո՛ւք պէտք է պատասխանէք իմ ձեզի ուղղելիք հարցումներուն։ Ի՞նչ ըրիք տիկին Սէն Լուվանի պատկանող ադամանդէ մանեակը, և ի՞նչ բացատրութիւն պիտի տաք ատոր ձեր քով գտնուելուն մասին։

Բօլ կը փորձէր ինքզինքը զսպել և վերստանալ իր հանդարտութիւնը, դատաւորին հարցումները իմանալու և անոնց պատասխանել կրնալու համար։

—Այս գիշեր ըսի ձեր գործակալին։

—Օ՛հ, օ՛հ, պատասխանեց դատաւորը հեգնական ժպիտով մը, ըսել է թէ հիմայ կը յիշէք անոր հետ ունեցած խօսակցութիւնները։

Բօլ կարուկ շեշտով մը պատասխանեց։

—Ո՛չ ես և ոչ ալ Սիւզան այլեւս չէինք կրնար հանդուրժել անոր ամուսնոյն վերաբերմին և հետը միասին կենակցել հարկադրուելուն։ Ուստի որոշած չէինք մեկտեղ փախչիլ։

—Եւ որովհետեւ դուք փարա մը չունէիք գրպաննիդ, ընդմիջեց Պ. Լաթէրրաս, հետեւաբար ձեր սիրուհին պիտի վճարէր ուղեւորութեան ծախքերը։

Զայրոյթի սաստիկ կարմրութիւն մը տարածուեցաւ երիտասարդին տժգոյն դէմքին վրայ։

—Սիւզանի գոհարեղէնները իր սեփականութիւնն էին, ըսաւ, չափազանց կը սիրէի զինքը, և կը բաղձայի ամուսինին ձեռքէն ազատել. ուստի յօժարակամ ընդունեցայ իր կողմէ եղած նուիրատուութիւնը, զոր որոշած էի հարիւրապատիկ փոխարինել։

—Անշուշտ ձեր հիանալի՛ ձեռնարկութիւններէն ընելիք մեծագումար շահերէդ, պատասխանեց դատաւորը հեգնութեամբ։ Բայց խնդրոյն դառնանք. ո՞ւր է հիմա ադամանդէ մանեակը։

Բօլ վհատութեան շարժում մը ըրաւ.

—Չ՚մ գիտեր, ըսաւ. բարձիս տակը պահեր էի ա՛յն պանդոկին անկողնին մէջ, ուրկէ ձեր գործակալները գիշեր ատեն հանեցին զիս յանկարծական կերպով։ Մեկնելէ առաջ փնտռեցի բայց չգտայ։

Դատաւորը ուսերը թօթուեց սա կերպով մտածելով.— «Ապահովաբար մեղսակիցներ ունի, կամ գոնէ գողօնաթաքոյց մը, որուն քով պահած է թանկագին գոհարեղէնը»։

Յետոյ բարձր ձայնով պատասխանեց.

—Ինչպէս կը յուսայիք դրամի վերածել այդ գոհարեղէնը, քանի որ ոևէ գոհարավաճառ չի գներ ադամանդ մը առանց անոր որո՛ւնը ըլլալը որոշակի գիտնալու։

—Մէկը կար որ խոստացած էր գնորդ գտնել այդ գոհարեղէնին գոնէ մէկ քարին համար, որուն վաճառման արդիւնքը մեր ուղեւորութեան նախնական ծախքերուն պիտի յատկացնէինք։

—Ե՞րբ պիտի մեկնէիք։

Բօլ՝ տժգոյն և դողահար՝ տկար ձայնով մը պատասխանեց.

—Այս առտու։

—Ի՞նչ ապացոյց ունիք ատոր։

Երիտասարդը ուշադրութեամբ դատաւորին նայեցաւ, չհասկնալով անոր ըսածը. ուստի այս վերջինը աւելի բուռն ձայնով մը յարեց.

—Այո՛, ինչո՞ւ կ'ուզէք որ հաւատամ ձեր խօսքին. կը պնդէք թէ խօսք մէկ ըրած էիք փախչելու տիկին Սէն-Լուվանի հետ։ Լաւ ուրեմն, հաստատեցէք ըսածնիդ ոևէ կերպով։ Ձեր քով նամակ մը չունի՞ք ձեր սիրուհիէն, այս ծրագրին ակնարկող։

Բօլ յիշողութիւնը ամփոփել ջանալով.

—Ո՛չ, ըսաւ, շատ քիչ անգամ առիթ կ'ունենայինք իրարու գրելու, միշտ դիւրութիւն ունենալով իրար տեսնելու։ Ամէն բան բերանացի կերպով կարգադրած էինք։ Ժամը 1ին ատենները իրեն պիտի սպասէի Մօնմառդրի Սաքրէ-Քէօռ եկեղեցիին մէջ։ Յետոյ միասին պիտի երթայինք արեւմտեան կայարանը, և մեր հետքը կորսնցնել տալու համար հոնկէ կառք նստելով Օսթէրլիցի կայարանը պիտի երթայինք։ Կ'ուզէինք Սպանիա երթալ։

Դատաւորը՝ երիտասարդին խօսքը ընդմիջելով ըսաւ.

—Բայց այս գիշեր Արեւելեան-Ճեպընթացին խօսքը ըրեր էիք, և նոյնիսկ ըսեր էիք թէ երկու մարդու համար տեղ առնուած էք։

—Այսինքն թէ նախ և առաջ այդպէս մտածեցինք, բայց ստիպողաբար մեկնիլ պէտք ըլլալուն, հարկադրուեցանք մեր ուղղիծը փոխել։ Արեւելեան Ճեպընթացին մէջ երկու մարդու համար տեղ բռնել ուզեցի, բայց արդէն գրաւուած էին բոլոր տեղերը, հետեւաբար պէտք պիտի ըլլար սպասել մէկ երկու օր, և մենք ամենէն աւելի ատիկայ է որ չէինք ուզեր։

Լաթէրրաս ուսերը թօթուեց։

Խոստովանեցէք որ մեկնելու բնաւ միտք չունէիք, ըսաւ։ Խեղճ կնոջ այսպիսի ծրագիր մը պարզեցիք որ իր գոհարեղէնը ձեզի յանձնէ, բայց ձեզի համար ծանր և կաւ դրամ վճարել երկաթուղիի տոմսակներու համար, զորս միտք չունէիք գործածել։

Բօլ սարսռաց և կռուփը սեղմեց.

—Ուզածնուդ չափ կրնաք թշնամանել զիս քանի որ ձեր ձեռքն եմ, ըսաւ խուլ ձայնով մը։

(Շարունակելի)

"ՄՈՒՐՀԱՆԴԱԿ"Ի ՕՐԱՑՈՑԸ 1902

1320 ՅԱԿ.	ՕՐ ՄԱՅԻՍ 29	1902 ՀՏ.
Րեպտ. Եվիւ 5	ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ Ա. օր Ծիւնանց. Պահք. Լա. Բառնաբաս առաքելոյն. Հր. Սավվօթ կամ պենտէկոստէ, որ է Կիւլ Պայրամը 2 օր:	Ծառնը 11
ԱՒԱՕՕՐ 4.33		ԱՒԱՕՕՐ 4.23

ՋԵՐՄՈՒԹԵԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Եղէկ ապար Լեռնաթեան ապիճեան էֆ կ.Պոլիս 21 Պէրութ 23 Բեդերազ. 10

ԱԶԳԱՑԻՆ

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԸ երէկ գումարուեցաւ Պարիարքարանի մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պարիարքին և ատենապետութեամբ Ծովհաննէսեան արքեպս.ի: Ներկայ էին փոխանորդ սրբազանը և երեք քհ.ներ: Ժողովը հետեւեալ որոշումները տուաւ.— 1. Ձէրքէզոյի Թաղ. Առհասարդը նամակով մը յայտներ էր թէ տեղւոյն պանդուխտ քահանային մեկնելէն ետքը Ղեւոնդ քհ.ն ղրկուած էր պաշտօնավարելու, սակայն լիլհալը իր հիւանդութիւնը պատճառ բերելով հրաժարեր էր: Փոխանորդ սրբազանը այս մասին կարգադրութիւն մը ըրած ըլլալով՝ ժողովը որոշեց կրկնել այդ կարգադրութիւնը ազդու կերպով:— 2. Բարիզ գտնուող Փափազեան Թադէոս քհ.ն, Ս. Հարապետէն խնդրած էր որ Պօթուչան քաղաքին մէջ քահանայագործէ փոխանակ Աչտառը քհ.ի տեղ, իսկ Ս. Հարապետը նկատելով որ տեղւոյն ազգայիններու կողմէ այդ մասին խնդրանք մը եղած չէ, խնդիրը յանձներ էր կեդր. կրօն. Ժողովոյ: Ժողովը հարկ համարեց պատասխանել Ս. Հարապետին թէ իրեն ալ նմանօրինակ խնդրանք մը չէ եղած Պօթուչանի համար: 3. Կիւրինի Զախ Զորի Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ Թաղ. Առհասդը տեղւոյն Ծեսու քհնյ.ի անպատշաճ ապրելը պարզելով կը խնդրէ անոր հեռացումը: Նոյնիմատ գիր մըն ալ հասած է Կիւրինի մէկ քանի ազգայիններէ: Ժողովը նկատելով որ խնդիրը ծանօթ է Սեբաստիոյ առաջնորդ Տ. Պետրոս Արքեպ.ի՝ իր ի Կիւրին այցելութեան ժամանակէն որոշեց ըստ ուզել այդ խնդիրը Ն. Սրբազնութենէն: 4. Պիւճիկի առաջնորդ Տ. Մովսէս եպս.ի նկատմամբ դարձեալ զանգատագրեր եկած ըլլալով, Ժողովը անկարեւոր նկատեց զանոնք:— 5. Երզնկայի Ս. Լուսաւորիչ վանքին մէջ ժառանգաբար սպասաւորող Տ. Ղեւոնդեան երկու եղբայրները կը նկարագրեն առաջնորդին կողմէ իրենց՝ վանքէն դուրս հանուելուն պատճառ ունեցած խեղճ կացութիւնին: Ժողովը նկատելով որ վանքերը առաջնորդին հովանաւորութեան տակ կը գտնուին, անկարեւոր համարեց այդ գիրը:— 6. Այնթապցին հանրագրով մը Վիճակին կրօնական բազմադիմի պէտքերուն առթիւ կարող տեղապահի մը ներկայութիւնը անհրաժեշտ դատած և այս մասին խնդրանք եղած ըլլալով ի Պարիարքարան, Ժողովը որոշեց յանձնարարել Սաղ Կաթող. տեղապահ Տ. Կիրակոս արքազանի, որպէս զի տրամադրելի վարդապետներէն մէկը Այնթապ ղրկէ:— 8. «Արեւելք»ի երկուշաբթի օրուան թիւին մէջ տեղեկութիւն կը տրուի թէ Տիրպէքիրի մէջ երկու այլազգային անձեր հայադաւ լուսարարին ազդարարութեանց՝ եկեղեցի մտեր և ուղղակի խորհրդանոցէն Սրբազանը առեր և Ս. Հաղորդութիւնը ձաշակեր են: Ժողովը անհրաժեշտ նկատեց թէ՝ հեռագրով և թէ նամակով բացատրութիւն ուղել Վիճակին առաջնորդ Եղիա կիսէ Վ.ին:

ԱԼԻՒՍԱՆ էֆ. ՍԱԳԱԼԱՆ Պոլսոյ կողմը ունեցած էր կէս«մաուրա»ջուրը Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին նուիրեր է:

ԲԱԳՂՇԻՆ դիմում եղած է դարձեալ Պարիարքարան, խնդրելով որ իրենց առաջնորդը օր առաջ հանի պաշտօնատեղին: Պարիարքարանը դարձեալ դժուարութեան բաղխեցաւ: Եզնիկ Ծ. Վ. քանի որ դաւառի մը մէջ Պարիարքարանի կողմէ պաշտօն ունի և զբաղած է տարիներէ ի վեր կազմակուծած ժողովները կազմակերպելու, գուցէ հրաժարի այս նոր պաշտօնէն, առարկելով որ ինք արդէն գործեր ունի գլուխ հանելու և թէ ինք անպաշտօն վարդապետ կամ եպիսկոպոսներէն չէ: Միւս կողմէ Բաղէշցիք ալ իրաւունք ունին առարկելու թէ, ասոնք պէտք է առաջնորդէն մտածուէին և ընտրէլիներու յանկին մէջ չդրուէր եզնիկ Վ.ի անունը, քանի որ չի կրնար հեռանալ իր գաւառէն: Ինչ որ ալ ըլլայ, պէտք է այլ եւս վերջ դրուի այս ձգձգումներուն, և քանի որ Բաղէշի առաջնորդութեան ընտրականները իրենց պաշտօնին գլուխը տեսնելու դժուարութիւն կայ, առ այժմ դէմ իրենք տեղապահ եկեղեցական մը ղրկուի Բաղէշ, ու վանքերու մատակարարութեան գործը կարգի դնելէ յետոյ պէտք եղածը խորհուի:

ՊԵՕՑԻՒՐՏՅԷՐԻ Թաղին մէջ ժամանակէ մը ի վեր ծեծուող խնդիրը, որուն նկատմամբ մէկ երկու լուսք ըրած էինք ենթ նոր պարագայ մըն ալ երեւան կը հանէ: Տարիներ առաջ այդ Թաղին մէջ կրթական մարմին մը կազմուեր և տան մը գներ է աղջկանց վարժարանի վերածելու համար: Այդ մարմինը գոյութենէն դադրեր է բաւական տարիներէ ի վեր, բայց ո՞ւր է իր դրամը, հաշիւը ինչո՞ւ չի յանձնուիր Պարիարքարանի կամ Թաղային պէտքի մը չի գործածուիր ինչպէս եղած է ուրիշ տեղեր: Չենք հասկնար թէ ի՞նչ կը նշանակէ որ լուծեալ մարմնոյ մը դոյքերը ու դրամները ասդին անդին գտնուին, և այդ մարմնոյն կողմէ գնուած չենք մը վարձու տուի, մինչդեռ սահմանուած է այն դպրոց ըլլալու և այն ալ իգական սեռի դաստիարակութեան համար, փրկելով զանոնք օտար վարժարաններ դիմելու կամ փողոցները ձգելու հարկէն: Մենք կը տեսնենք որ այդ աղջկանց վարժարանի գործէն առաջ պէտք է քննուի թէ ի՞նչ եղած են այդ քայքայեալ մարմնոյն բեկորները, թէ ո՞ւր կը գտնուին անոր գրաւները և թէ ասկէ մէկ քանի տարի առաջ երբ այդ աղջկանց վարժարանը փակուեր ու չենք վարձու տրուեր է ինչ եղած են վարձքերը ևն.: Մոքերը ապահովելու համար, նախ և առաջ այս կէտերը պէտք է ճշդուին, և անկէ վերջ այլ եւս դիւրին կ'ըլլայ որոշել թէ աղջկանց վարժարանը այդ չէնքին մէջ բանալը կարելի՞ և հարկեցուցիչ պէտք մըն է, և այս տաքերուն խեղճ մանուկներըտխուր մը մէջ բանտարկելն ալ բաւական անխղճութիւն է: Ամէն պարագայի մէջ Պարիարքարանը պէտք է անկողմնակալ քննութիւն մը կատարէ, թէ՛ իրողութիւնը և թէ լուծեալ մարմնոյն գոյքերը ու դրամները միանգամայն երեւան հանելու համար:

ՌՕՊԵՐԲ ԴՕԼԷԶԻ տարեկան քննութիւնները աւարտած են և երկու չաթաիէն պիտի կատարուի վկայականց բաշխումը: Մէկ քանի տարիներէ ի վեր հազիւ մէկ երկու Հայեր կը տեսնուէին այնքան օտարազգի չրչանաւարտներու մէջ, մինչդեռ այս տարի 13 չրչանաւարտներու 6ը Հայ են եւ իրենց աւարտական քննութիւնները յաջողութեամբ տուած են:

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

10 Ծաւնիս 1902

Նրանս. 3%	(3% Français)	101 97
Բէժի	(Tab. Turcs)	322
Դօնօլիա	(R. Turque D.)	26 32
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	113 50
Պանք Օթթ.	(Banque Ott)	562
Թրանսվալ	(Transvaal.)	153.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

(Այս առտուան)

ՊԱՇՏՕՆ.—Գաւրուչայի (Երզրում) գայմագամ անուանուեցաւ Դերչէնի գայմագամ Ալի Ղալիպ պէյ, որուն յաջորդեց Նուսէրվանի գայմագամ Համտի պէյ և այս վերջինն յաջորդեց՝ Բաղաքային վարժարանէն չրչանաւարտ Մուսթաֆա Ասըմ էֆ. որ Տրապիզոն կը գտնուէր:

Տէրսիմի ալֆթէրխանէի պաշտօնեայ ասնուանուեցաւ Պօյապատի թափուր քարտուղար Հիւսնի էֆ.:

Ատանայի կեդր. նախ. անուանուեցաւ Մամուրէթ իւլ Ազիզի նախորդ նախ. Ահմէտ Հիլմի էֆ.: Մամուրէթ իւլ Ազիզի նախ՝ Էսատ Թէվֆիզ էֆ.: Սպարթայի (Թօնիա) նախ՝ Ամասիոյ նախորդ նախ՝ Մէհմէտ Սէրվէթ էֆ.: Տիմէթոքայի նախ՝ Մըխլասի նախորդ նախ Օսման Շիւքրի էֆ.:

ՊԱՅՈՒԱՆՆԵԱՆ.— Գ. կարգի Մէջիտիէ պատուանշան տրուեցաւ՝ Սելանիկ-կ. Պօլիս երկաթուղւոյ միացման գծի ղեւանին աբեղեան Պրալի:

Գ. Օսմանիէ՝ նոյն գծին վարչական ժողովոյ քարտուղար Պ. Ալպէոի:

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ կանանագրի 73րդ յօդուածին համաձայն, ծնունդներու, մահերու ևլն. արձանագրութեան համար որոշուած 5 ամիս պայմանաժամը թէեւ լրացած էր, բայց տակաւին չարձանագրուած չատ մը անձեր գտնուելով՝ Պետական Խորհուրդը որոշեց այդ պայմանաժամը 6 ամիս եւս երկարաձգել և այս որոշումը կայ.իրաւով ալ վաւերացաւ: Ուստի ամէն անոնք որ Մարդահամար կատարուելէն ի վեր արձանագրել չեն տուած իրենց մէջ եղած ծնունդները, մահերը, քնակարանի փոփոխութիւնները և կնաթողութիւնները, կը հրաւիրուին օգտուիլ կայս. այս ձեռնտուութենէն և որոշեալ պայմանաժամին մէջ, Մարդահամարի տեսչութեան դիմումով կատարել պէտք եղած ձեւակերպութիւնները:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Քոնթան կիրակի օրը Ֆաղդէացիներու Պատրիարք Տ. Լիմմանուէլ Թօմայի բնակարանը երթալով՝ ն. Սրբազնութեան հետ տեսակցեցաւ:

ՔԱՂԴԷԱՑԻՆԵՐՈՒ Պատրիարքը՝ կիրակի իրիկուն կայս. Պալատ երթալով՝ տեսակցեցաւ կայս. Պալատան Ա. քարտուղար Թահսին պէյի հետ:

ԵՈՐԿԷՑ ՄԻԽԱՑԻԼՈՎԻՉ մեծ դուքսը երէկ ռուսական Զիհազէֆ չոգենաւով Պիրէեսէ մայրաքաղաքը հասաւ: Մեծ դուքսը անպաշտօն կերպով կը ճամբորդէ:

ԵՒԻՊՏՈՍի Խեդիվը չնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեր է Խուրըտ Թագաւորին, հաստատութեան կնքահայրութեան առթիւ:

ՍՕՖԻԱՑԻ մէջ նորէն զրոյց կը պտտի թէ Ֆէրտինանտ իշխանը մօտերս պիտի նշանուի:

ՄԱՐԹԻՆԻԻԻի արկածախնդրուն համար ֆրանսական դէսպանատան կողմէ կատարուած հանգանակութեան չորրորդ և վերջին հաշուեցուցակը հրատարակուեցաւ: Այս հաշուեցուցակին մէջ կը տեսնուի ի մէջ այլազանաստուածի երկաթուղիներու ընկերութեանց ընդհանուր անօրէն Տքդ. Զանտէր որ 1000ֆր. նուիրած է:Հանգանակութեանց ընդհանուր գումարը հասած է 9480 ֆր.ի:

ԿԱՑՍ. ԻՒԱՏԻի մը համաձայն, Արտաքին Գործոց Նախարար Թէվֆիգ փաշա և Սերպիական դեսպան Պ. Սավա Կրուիչ՝ երկուշաբթի օր Թուրքեւերպիական առեւտրական դաշնագիրը առօրագրեցին:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՑ Ֆէրտինանտ իշխանը իր լուսանկարը նուիրեր է այն Սլաւական միութեան որուն կ'անդամակցի: Բեդերաստրկի մէջ կ'ըսուի թէ Պուլկար երեւելիները՝ մեծ նուիրատուութիւններ պիտի ընեն Ֆէրտինանտ իշխանին:

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—Երկուշաբթի օրը աւարտական դեսպան Պ. ոը Գալիչէ, Սերպիական դեսպան Պ. Սավա Կրուիչ և անգլիական դեսպանատան գործակատար Պ. Պլունըն տեսակցեցան Բարձ. Մեծ. սարքոսին և Արտաքին գործոց նախարարին հետ:

—Ռումանիոյ դեսպանատան գործակատար Պ. Տէրիւսի ալ նոյն օրը տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ:

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարք Տ. Եօաքիմ երկուշաբթի օր տեսակցեցաւ սերպիական դեսպան Պ. Սավա Կրուիչի հետ:

ԱԻՍՏՐԻՈՑ առեւտրական նախարարը՝ Օսմ. կայսրութեան համար առեւտրական մասնաւոր տեղեկաբեր անուաներ է Աւստրիոյ Հարտապագէաներու կեդրոնական ընկերակցութեան քարտուղար Պ. Ժօզէֆ Կրունզէլը, որ տարի մը մայրաքաղաքս պիտի մնայ: Պ. Կրունզէլ սեպտեմբեր 1ին պաշտօնի պիտի սկսի: Աջկա երկրորդ անգամն է որ Աւստրիա՝ առեւտրական մասնաւոր տեղեկաբեր մը կը հաստատէ:

ԵՒԻՊՏՈՍի «Մուգաթամ» թերթը կը պատմէ թէ չատ մը պաշտօնական թուղթեր կեղծուեր են Ֆայումի միւտիրութեան պաշտօնեաներուն կողմէ՝ պետութեան մնալիք կալուածներ իւրացնելու նպատակով: Այս կերպով 1500 ֆէդդան տարածութեամբ հողեր պետութենէն գողցուեր են: 15 ամբաստանեալներ կան, որոնց մէջ կարեւոր անձնաւորութիւններ կը յիշուին և որոնցմէ 11ը ձերբակալուեր են: 9 ամիս առաջ հերդեկ մը պատահեր է յիշեալ քաղաքին պաշտօնատան մէջ, և կ'ենթադրուի թէ դիտմամբ ձգուած է հրդեհը՝ կեղծարարութեան հետքերը ջնջելու համար: Բարեբաղդաբար հրդեհին առաջքը առնուած է չուտով, առանց բոլոր թուղթերը ոչնչացնելու, և կատարուած քննութիւններէն չատերու յանցապարտութիւնը հաստատուած է:

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Մայիս 20 մինչեւ 27ը, մայրաքաղաքիս մէջ մեռեալներուն թիւը հասած է 211ի, որոնցմէ 2ը պատահած են կարմրախտ և 3ը ժանտախտէնդէ:

ԵՐԿՐԱՇԱՐԻԻ ցնցումներ զգացուեր են կիրակի օրը Պրուսայի շրջակայքը, Պալըքեսրի և էթրանօսի մէջ: Նիւթական կամ կեանքի օհէ վնաս չէ պատահած:

ՓԼՈՒՋՈՒՄ.— Սըվազի մօտերը Սուլաքլար գիւղին մէջ տուն մը փլելով՝ հինգ հոգի փլատակներու տակ մնացեր են: Առնմէմ միայն մէկը՝ փլատակներուն տակէն կարելի եղեր է ողջ հանել:

ՀԱՑՐԱՍՊԱՆ.— Ալաչէհիրի մէջ Մէհմէտ անուն մէկը, որ երկար տարիէ ի վեր խորին ատելութիւն մը կը տածուցանէր իր հօրեղբօր, անոր քնացած մէկ միջոցէն օգտուելով՝ գլուխը տեսնելու դժուարութիւն կայ, առ այժմ դէմ իրենք տեղապահ եկեղեցական մը ղրկուի Բաղէշ, ու վանքերու մատակարարութեան գործը կարգի դնելէ յետոյ պէտք եղածը խորհուի:

ՊԻՂԱՑԻ հրկիզեալներուն նպաստ հատցնելու համար կայս.Իրատեալ հանգանակութիւններ կատարուած և տեղւոյն իշխանութեան կողմէ կարօտեալներուն դրամ և ուտելիք բաշխուած էին: Այս անգամ ալ կայս.Իրաւէ մը կը հրամայէ որ տուրքէ վերծ մնան՝ նոյն քաղաքի կարօտեալներու և աղքատներու տուներուն չինութեան համար պէտք եղած 6220000 աղիւսը 640000 կտմ՛նարը, 32000 գանթար կիրը, 1800 խորանարդ մեդր կաղնեփայտը, 2000 խորանարդ մեդր եղեւնափայտը և չինութեանց վերաբերեալ 108 խորանարդ մեդր միւս փայտերը:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՑԻՆ կողմէ ծախու հանուած Արեւելեան երկաթուղիին վերջին վիճակահանութեան բրօմէնեզին հետեւեալ թիւերը կատարուած և տեղւոյն իշխանութեան կողմէ կարօտեալներուն դրամ և ուտելիք բաշխուած էին: Այս անգամ ալ կայս.Իրաւէ մը կը հրամայէ որ տուրքէ վերծ մնան՝ նոյն քաղաքի կարօտեալներու և աղքատներու տուներուն չինութեան համար պէտք եղած 6220000 աղիւսը 640000 կտմ՛նարը, 32000 գանթար կիրը, 1800 խորանարդ մեդր կաղնեփայտը, 2000 խորանարդ մեդր եղեւնափայտը և չինութեանց վերաբերեալ 108 խորանարդ մեդր միւս փայտերը:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՑԻՆ կողմէ ծախու հանուած Արեւելեան երկաթուղիին վերջին վիճակահանութեան բրօմէնեզին հետեւեալ թիւերը կատարուած և տեղւոյն իշխանութեան կողմէ կարօտեալներուն դրամ և ուտելիք բաշխուած էին: Այս անգամ ալ կայս.Իրաւէ մը կը հրամայէ որ տուրքէ վերծ մնան՝ նոյն քաղաքի կարօտեալներու և աղքատներու տուներուն չինութեան համար պէտք եղած 6220000 աղիւսը 640000 կտմ՛նարը, 32000 գանթար կիրը, 1800 խորանարդ մեդր կաղնեփայտը, 2000 խորանարդ մեդր եղեւնափայտը և չինութեանց վերաբերեալ 108 խորանարդ մեդր միւս փայտերը:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՑԻՆ կողմէ ծախու հանուած Արեւելեան երկաթուղիին վերջին վիճակահանութեան բրօմէնեզին հետեւեալ թիւերը կատարուած և տեղւոյն իշխանութեան կողմէ կարօտեալներուն դրամ և ուտելիք բաշխուած էին: Այս անգամ ալ կայս.Իրաւէ մը կը հրամայէ որ տուրքէ վերծ մնան՝ նոյն քաղաքի կարօտեալներու և աղքատներու տուներուն չինութեան համար պէտք եղած 6220000 աղիւսը 640000 կտմ՛նարը, 32000 գանթար կիրը, 1800 խորանարդ մեդր կաղնեփայտը, 2000 խորանարդ մեդր եղեւնափայտը և չինութեանց վերաբերեալ 108 խորանարդ մեդր միւս փայտերը:

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ.— Հանր. Պարտուց վարչութիւնն նուազուրդի դրած է իբր 350 մեծ չէքի վառելափայտ և 13000 քիլօ ածուխ, որոնք պէտք է յանձնուին.—

Հանրային Պարտուց Պոլսոյ պաշտօնատան 30 չէքի փայտ և 1500 քիլօ ածուխ: Ոգելից ըմպելեաց տեսչութեան՝ 30 չէքի փայտ և 3000 քիլօ ածուխ: Դրոշմաթուղթի տպարանին 250 չէքի փայտ և 1200 քիլօ ածուխ, Զկնարանի՝ 45 չէքի փայտ և 6500 քիլօ ածուխ:

Առժամեայ նուազուրդը պիտի կատարուի 1902 յունիս 4/17 երեքշաբթի օրը, կէս օրէն երկու ժամ առաջէն մինչեւ կէս օրէն ետքը ժամ 3: Վերջնական նուազուրդը պիտի կատարուի առժամեայ նուազուրդին յաջորդող երեք օրերուն մէջ, առնուազն 3% զեղչ մը ըլլալու պայմանաւ: Երրորդ օրը, չաթաթ, 8/21 յունիս, առաջարկները պիտի ընդունուին կէս օրէն մինչեւ ժամ 3: Այս ապրանքները վաճառել փափաքողները կը հրաւիրուին Վաչուքեթեան Կեդրոնական Մնաուկին, իրենց ապրանքի արժէքին 10%ին համապատասխան գումար մը յանձնել: Ծանձնարարութեան տետրակը այսօրուընէ սկսեալ արամադրութեան տակը դրուած է փափաքողներուն, որոնք կրնան տեղեկութիւն առնել մատակարարական ճիւղէն կէսօրէն 2 ժամ առաջուընէ մինչեւ կէս օրէն ետքը ժամ 3: 6—1

28/10 Ծաւնիս 1902

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՐԴԱՑԵՑԻ Դ. երեսը Ն. Պէրպէրեան և Ա. Դաշմաճեան վաճառատան ծանուցումը:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 9 Ծաւնիս.— Այսօր նախարարներու խորհուրդ մը գումարուեցաւ, վարչապետ Պ. Քոնպի նախագահութեամբ: Խորհուրդը պատրաստեց այն յայտարարութիւնը, որ վաղը պիտի կարդացուի Խորհրդարանին մէջ: Խորհրդարանական չրջանակներու մէջ տիրող կարծիքը այն է թէ նոր դահլիճը 50 ձայնի մեծամասնութիւն մը պիտի ունենայ:

ԼՈՆՏՈՆ.—«Տէյլի Մէյլ» կ'ըսէ թէ թշնամական փոքր մը երեւան հանուեր է Էորա Բիչըրդի դէմ: Բազմաթիւ ձերբակալութիւններ տեղի ունեցեր են: Մանրամասնութիւն չկայ:

ՊԵՐԼԻՆ.— Ծանր վէճ մը ծագեցաւ Մառէչալ Վալտերզէի և Զօր. Տոն Պիռինկի միջեւ: Այս վերջինը կ'ըսէ թէ Մառէչալը իր իրաւասութեան սահմանը չատ անցած է: Խնդիրը Վիհէլմ կայսր հաղորդուած է, որ պիտի տայ պէտք եղած վճիռը:

—Բալսթակը երրորդ ընթերցումով ընդունեց Ալզաս Լոռէնի դիկտատորութեան հաստատին չնչման վերաբերեալ օրինագիծը:

—Բալսթակը ընդունեց չաքարի պայմանագիրը: Վիճաքանութեան միջոցին ներքին գործոց նախարարը ընդդիմացաւ տուրքերու զեղչումին, մատնանիշ ընելով կայսերութեան եւմսական դժուարին կացութիւնը:

ԲՈՑՏԱՄ.— Պարսկաստանի Շահը մեկնելէ առաջ 250 ադրբիին նուէր բրաւ, աղքատներուն տրուելու համար:

ԲԵՐԼԻՆ.— Խնամակալուհին և կայսրը իրենց ներկայութեամբ ընդունեցին Սիրիոյ Վատիմիրովիչ մեծ-դուքսը, ինչ որ օտարականի մը եղած ամենամեծ պատիւն է: Ներկայացումէն ետքը մեծ դուքսը տեսակցեցաւ Ն. Վեհափառութեանց հետ: Ձինկ իշխանը մեծ-դուքսին ի պատիւ հանդիսաւոր հացկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ էին Ձինացի իշխաններ և օտար դեսպանները:

ԶԱԹՄԱՐ.— Սաստիկ հրդեհ մը ծագեցաւ նաւարանին մէջ: Մէկ քանի հազար ադրբլինի վնաս կայ. այրած են նաեւ չինուելու վրայ եղող նաւերու բոլոր յատակագիծները:

ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ.— Գերմանիոյ կայսրը Շաուենպէրգ ուղեւորելու առթիւ պիտի տեսակցի Հոլանտայի թագուհիին և արքայական գերդաստանին հետ:

ՎԱՐՇԱՒԻԱ.— Վարչական ընինուորականն խորհուրդը 19 սպաներ դատապարտեց, իբրեւ մեղսակից գնդ. կրիմի, որ ռուս ըսպայակոյտին յատակագիծները ծախած էր Գերմանիոյ:

ԼՈՆՏՈՆ.— Երեսփ. ժողովին մէջ Պ. Պալֆուր հարցումի պատասխանելով ըսաւ թէ հաշուեհան դաշնագիրը ո և է գաղտնի հատուած չի պարունակեր, պաշտօնապէս հրատարակուած պայմաններէն դուրս:

—Լորտերու ժողովը երրորդ ընթերցումով ընդունեց փոխառութեան ծրագիրը:

ՎԻՆՆԱ.—Ցրանց Սոզէֆ կայսրը յունիս 26ին իշլ պիտի երթայ և երկու ամիս պիտի մնայ հոն: Ծեսու ներկայ պիտի գտնուի Ադրիական մէջ տեղի ունենալիք ծովային ռազմափորձերուն:

ՏՐԵՉՏԱ.— Սաքսոնիոյ թագաւորին վիճակը յուսահատական է: Մահացու վախճան մը մօտալուտ է: Վիհէլմ կայսրը վաղը հոս պատուի:

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Սերպիական փոխառութեան բանակցութիւնները վերսկան բախրիշան տեղատուորական խմբակին հետ, Ծոյս կայ որ քիչ ատենէն վերջնանան:

ԲԻԵԹԱ.— Աւստրիական և հունգարական Պատուիրակութիւնները այսօր փակեցին իրենց նիստերը, տովորական ճառերով, որոնք ընդունեցան «կեցցէ կայսրը» և «կեցցէ թագաւորը» խանդավառ աղաղակներով:

ԹՈՒԼՈՆ.— Մովային պաշտօնատան օդապարիկը, որուն մէջ նստած էր տեղակալ Պօտիք, օդին մէջ բարձրացած ատեն ծովը ինկաւ: Պ. Պօտիք անյայտ եղաւ:

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 10 յունիս.— Բրեդորիայէն կը հեռագրեն թէ հաշտութեան կնքումէն վերջը Անգլիացիները յարձակում կրեր են Վէրինիկնկի մէջ: Սպայ մը սպաննուեր է:

ԲԱՐԻԶ.—Ամսթէրտամէն կը հեռագրեն թէ նախագահ Քրիւկեր տակաւին չորս օր ալ Հոլանտա պիտի մնայ, և անկէ վերջը նաւ պիտի նստի Թրանսվալ երթալու համար:

—Վարչապետ Պ. Քոնպ տեսակցութեան մը միջոցին յայտարարեց թէ վարչապետութիւնը ստանձնած է, որպէս զի գործադրել սայ արմատական կուսակցութեան ծրագիրը:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

1881 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 8/20Ի ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԻՐԱՏԷՈՎ ԹՈՂՈՒԱԾ ՀԱՍՈՅԹՆԵՐ

21ՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ— 1902 ԱՊՐԻԼ

ՏՈՒՐՔԵՐ	Դուռաններու տեսչութեանց զուտ հասոյթները							
	1902 ապրիլի հասոյթները ՕՍՄ. ՈՍԿԻ		1901 ապրիլի հասոյթները ՕՍՄ. ՈՍԿԻ		Հասոյթներու գումար մինչեւ 1902 ապրիլ 30 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ		Հասոյթներու գումար մինչեւ 1901 ապրիլ 30 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ	
6 ՀԱՍՈՅԹՆԵՐ: Ծխախոտ (յաւելեալ հասոյթներ), Աղ, Դրոշմաթուղթ, Ոգելից ըմպելիք, Ձուկ, Մետաքս	80246	49	77136	12	167523	97	168935	73
ԾԽԱԽՈՏ — Բէժիի տուրքը			—		187500		137500	
ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ: Պուլկարիոյ հարկին փոխարէն ծխախոտի տասանորդէն մինչեւ 100000 ոսկի որոշուելը	307	43	7500	—	307	43	15000	
Արեւելեան Ռումէլիի հարկը			—	—			—	
Կիպրոսի հասոյթներուն յաւելուած ծխախոտի տասանորդէն կամ մաքսատան հեւ... վալէթներէն 130000 ոսկի			2500	—			2500	
Թեմլիքէի տուրքին փոխարէն մաքսատան վրայ քաշուած փոխանակագիրներ	—		—		—		—	
Սերպիոյ, Մոնթենեկրոյի, Պուլկարիոյ եւ Յունաստանի բաժին ինկած պարտքը	—		—		—		—	
Ընդհանուր գումար	80553	92	87136	12	355330	10	373935	73

	ՕՍՄ. ՈՍԿԻ		ՕՍՄ. ՈՍԿԻ	
1890 ապրիլ 18/30ի պայմանագրութեան համաձայն 4% փոխառութեան պարտաթղթին համար վճարուած	—		—	
Փոփոխեալ պարտքի եւ Ռումէլիի երկաթուղւոյ պարտաթղթերուն համար Կոստանդնուպոլսոյ եւ Եւրոպայի մէջ պահեստի դրամ	28072		28072	—
Սեւ իններու Ամորդիզմանի եւ երկաթուղւոյ պարտաթուղթ գնելու սահմանուած դրամ	127009	15	114213	67
Կեդր. վարչութեան ծախքերը	28612	17	33288	26
Օսմանեան պանքայի եւ կեդր. վարչութեան սնտուկին մէջ պահեստի դրուած դրամ	171607	18	198333	80
	355330	50	373935	73

Ի Դիւանց Վարչական Խորհրդոյ

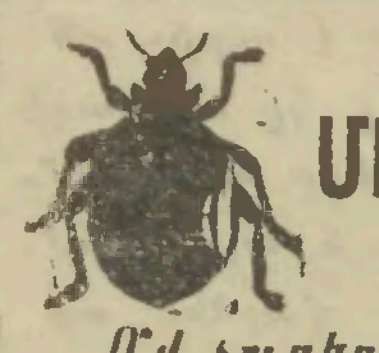
Նախագահ Լ. ՊԷՐՕԺԷ — Խորհրդական պատուիրակ Օ. ՀԱՄՏԻ

Կ. Պոլիս, 23/5 Յունիս 1902

ԿՐԷՏԷՅԻ ԳԱՆՏԻԱ ԱՃԱՌՆԵՐԸ

Մանաւոր գինանշաններ կրող եւ կայս. պալատան համար պատրաստուած կրէտէի Գանտիա աճառները, որոնց պատրաստութեան հօղ, կաւիճ եւ ուրիշ վնասակար նիւթեր բնաւ գործածուած չեն եւ որոնք նշանաւոր հանգիստացած են կանանց մազերը ամբողջելու եւ մազերու յաւելութիւններով կը շփշփել գեղեցիկ, ծախուին կայս. պալատան աճառի հայթայթիչին Ասմա Ալթը թիւ 7 վաճառատան մէջ կանխիկ գնով եւ պարկով. Անուշահոտ աճառին օխան 5.20 ղր. պարզ տեսակը 4 ղր. 10 փարա. Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւններ փութով կը կատարուին եղած ծախքը ապրանքին գնոյն վրայ բարդուելով.

75 54

ՄԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ՓՈՇԻ

Ով չաղեր որ ամառ գիշերներ
Ձինքը չնեղեն անխիղճ մլուկներ.
Ուստի դիմել թող հաճի,
Ի կէտիք Փաշա Պաչի
Սուլթանիյէ Դեղարան,
Ուր վարիչը Լ. Կիւմիւշեան
Տալմացիայէն յատկապէս է բերած,
Ի հանգստութիւն իր յաճախորդաց,
Ազդու փոշի մը միջատասպան,
Որպէս զի անոնք հանգիստ քնանան
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Պահչէ Գաբու թիւ 59 ծխավաճառ Նըշան էֆ. Օզանեան: (Նախկին սուճը Պօղոս) Բերա, Կալաթա Սէրայի դէմ ծխավաճառ Գրիգոր էֆ. Օհնիկեան:

Մէկ եւ երկու ղրուշնոց փաքէթներ: Նաեւ 50 տրմ.նոց փաքէթներ՝ 5 ղրշ. 30—18

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պոլիս, Մահմուտ Փաշայինց գլուխը, թ. 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ չաքարեղէններ եւ ըմպելիներ, ինչպէս նաեւ երեկոյթներու եւ տնտեսական տօնախմբութեան օրերու համար ամէն տեսակ չաքարներ եւ ըմպելիներ:

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մըն ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անուշները եւ զանազան չաքարեղէնները մեծ աւչադրութեամբ կը պատրաստուին: Վաճառատանս մէջ կը գտնուին նաեւ Ֆոնտան եւ ուրիշ տեսակ չաքարներու ճոխմթերքները:

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնները փութով կը կատարուին: Գիները չափաւոր են: 104—62

ՊԱԶԱՐ ՌՈՒՍ

ԲԵՐԱ, ԿԱԼԱԹԱ-ՍԷՐԱՅ, ԹՐԱՄՎԱՅԻՆ ԿԵՑԱԾ ՏԵՂԸ, ԹԻՒ 192.

ՊԱԶԱՐ ՌՈՒՍԻՆ մէջ կը գտնուին բոլոր այն ապրանքները, զորս կ'արտադրեն Ռուսիոյ Պրոզար եւ Ընկերութեան նշանաւոր գործարանները: Այս գործարաններուն արտադրութիւնները միայն իրենց նրբութեամբ ու ազնուութեամբ չէ որ ծանօթ են, այլ նաեւ գինութեան նորագոյն մեթոտներուն համաձայն շինուած են, եւ իրենց բաղադրութիւնը զերծ է ամէն խարդախ նիւթերէ, որով չատ մը Ռուս գիտուններու գնահատման արժանանալով, բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ ալ պարգեւի արժանացած են:

ՊԱԶԱՐ ՌՈՒՍԻՆ մէջ կը գտնուին հետեւեալ անուշահոտութիւնները. Ռօզա Ռուսական Վէրա Վիոլէդա, Իտէալ, Բրիմըվէր, Բրըմիէ Պէզէ, Միմոզա եւն.:

Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԵՐՆերը ամենէ ընտիր տեսակէ են, եւ բուսական զանազան հիւթերով բաղադրուած են: Լուացուելու համար շատ յարմար եւ առողջապահական են:

ՔՐԷՄ, մասնաւորապէս դէմքին եւ ձեռքերուն փափկութիւնը պահելու համար պատրաստուած:

ՕՃԱՌՆԵՐԸ ամենէն աղէկ տեսակէ են եւ աղոց դէմքին ու մարմիններուն վրայ եղած պզտիկ պալարները եւ կարմրութիւնները կ'անյայտացնեն: Պուտր Ռիւսի մէջ շատ աժան գնով կը ծախուին նաեւ դէմքին թարմութիւնը պահելու համար չինուած կլիսէրինի, վազէլինի տեսակ տեսակ հոտաւէտ օճառներ, ինչպէս նաեւ պեխերու, մօրուքին եւ մազերուն թափուելուն առաջքը առնող ընտիր սապոններ, պեխերը փայլեցնելու համար գործածուող պրիեանթիններ, դէմքին թարմութիւնը պահող կլիսէրինի բուտրաներ, եւ առողջապահիկ ջուրեր, եւ Բ ե դ բ ո լ ի ն անուն դեղը, որ մազերուն արմատները կը զօրացնէ եւ անոնց թափելուն առաջքը կ'առնէ:

ԵՒ ՍՏԱՑՈՒԱԾՈՑ

ԱՍԻՏՈՒԼՕ-ՔԱՐՊՕՆԻՔ ԲՆԱԿԱՆ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ

ՆԱՐԶԱՆ

ԶՈՎԱՑՈՒՑԻՉ ՈՒ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ ԴԻՒՐԱՑՆՈՂ ՍԵՂԱՆԻ ԸՄՊԵԼԻ

Խիստ օգտակար է հետեւեալ հիւանդութեանց դէմ մաքառելու համար:

1.—Սննդառութեան անբաւականութիւն:
2.—Ջարդչար յոգնութիւն:
3.—Միզափամփուշտի քրոնիկ բորբոքում:
4.—Միզափամփուշտի լնդեփել:
5.—Ծնցուղի իջուացք:

Դրասենեակ եւ Թուրքիոյ համար գլխաւոր մթերանոց Կ. Պոլսոյ մէջ, Ղալաթիա Լոյտ Խան մաքսատան դէմը:

Սնտուկին գինն է 190 ղշ. (90 շիշ). կէս սնտուկին գինն է 95 ղշ.:

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1828-1829ԻՆ Ի ՓԱՐԻԶ

ՎԱՆՏՈՄԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, ԹԻՒ 9 ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900 տարւոյ վերջը հատուցուած վնաս	252	միլիոն ֆր.	
1900ին գանձուած ապահովագին	21	»	»
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ	107	»	»
Ապահովագրուած դրամագլուխ	19	միլիառ	»

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900 տարւոյ վերջը հատուցուած վնաս	120	միլիոն ֆր.	
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	260	»	»
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ	153	»	»
1900ին գանձուած ապահովագին	17	»	»

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԸ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ կ'ընէ Թուրքիոյ մէջ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով եւ գիներով:

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂԸ կեանքի վրայ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ կ'ընէ Արեւելքի համար հատուկ եւ շեշտուած սակագինով:

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

Արեւելքի տնօրէնութեան կեդրոնատեղին՝ ՂԱԼԱԹԻԱ, Օսմ. Պանքային դիմացը:

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER Manufacturing Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները՝ զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել: Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքնաղ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ:

Բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած են:

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝
Բերա, Շիշլի Ժամբոյ, Կալաթա Սէրայի դիմաց:
Սկիւտար Չարշը Պոյու:

Կալաթա Սինկէր խան, Թիւնէլին ետեւ եւ Թրամուէյի կայարանին դիմաց:
Պոլիս, Սուլթան Համամ թիւ 2, եւ Սուլթան Պայազիտ Թրամուէյի սթասիոն թիւ 13:
Կեդրոնէն ղեկավարելու համար վճարելու պայմաններով ընելու է:

ՏՔԴ. Յ. ԷԼՄԱՍԵԱՆ

Վերջերս Բարիզէն վերադարձած ըլլալով, իր բնակութիւնը հաստատած է Բերա, Մեծ. Փողոց թիւ 50 (Թագսիմի մօտ) ուր հիւանդ կ'ընդունի երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը, կէս օրէն վերջ:

Չորեքշաբթի օրերը ձրի:

FARINE LACTÉE NESTLÉ

ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՈՒՏԵԼԻՔ

Աշխարհի բոլոր նշանաւոր բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած է եւ իր մէջ կը պարունակէ Զուիցերիոյ առաջնակարգ կաթը:

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններուն եւ գլխաւոր դեղավաճառներուն քով: 48—35

ՖԱՌԻՆ ԼԱԳԹԷ ՆԷՍԹԼԷ

ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՈՒՏԵԼԻՔ

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալ Պ. Է. ՀԷՆՆԻ

„ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ Ի ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ"

կը տպուին ամէն տեսակ Տաճկերէն, Հայերէն եւ Գաղղիերէն գիրքեր, տեղրակներ, մահազդներ, նամակի գլուխներ եւ կը կատարուին ուրիշ ամէն տեսակ տպագրական գործեր, դիւրամատչելի պայմաններով:

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՆ ԱԼ ԲԱՑ Է

կէս օրէն վերջ, թերթը տառաշարները ելլելուն համար:

ՆՇԱՆ Մ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԳՄԱՃԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ՀԱՎՈՒԶԼԸ ԽԱՆԻ ԿԻՑԸ ԹԻՒ 109

Նախաշէնաւորի մոմերու եւ կանանց ծիլերեի շինուածն

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանելու թէ' մեծ խնամով մոմեր կը պատրաստէ զոյգը մինչեւ 10 օխանոց անհաւատալի աժան գիներով. բաւ է միանգամ այցելել եւ տեսնել թէ միշտ պատրաստ կը գտնուին աստիճանաբար չինուած 30.40 զոյգէ աւելի մոմեր, նորաձեւ սնտուկներ, քօղեր, կոլանտներ, լեմոնեայ ծաղիկներ, մէթրօներ եւ ձեռնոցներ, որ կը մրցին ամբողջ հրապարակին վրայ գտնուած նորելուկ խանութպաններու հետ, անսովոր աժանութեամբ եւ ի շնորհս Եւրոպական ապրանաց աժանութեան:

Նոյնպէս երախաներու համար ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ եւ ԲԷԼԸՐԻՆՆԵՐ ոսկեզէնի, պղտէի եւ մետաքսեղէն Օթօմանի վրայ: Նաեւ հարսերու օժիտի համար ամէն տեսակ ծանր բելըրիններ:

Նաեւ կ'ազդարարենք պատուարժան տիկիններու եւ օրիորդներու թէ՝ բաւական տարիներէ ի վեր մեզի մասնաճիւղ ընտրած գլխարկավաճառութիւնը այս անգամ կատարելագործութեան հասցնելու համար ամէն ջանք եւ զոհողութիւն ի գործ դրած ենք, շնորհիւ մեր ապրանքներու ճոխութեան եւ առաջնակարգ մօտիլներու, որով կը մրցին Պոլսոյ մէջ միայն մէկ հատիկ ըլլալով, Բերայի ամենաբարձր աստիճանի վաճառատուներու հետ:

Կը վաճառուին նաեւ արդուզարդի վերաբերեալ նիւթեր, տանթէլա, գօրսէլա, Փիշիւ, քորսէ, կանթ, քրէբ անկլէ, մուսլին տը սուա, թաւիշ, բոնժէ, թաֆթայ, սիւրա լէզեր, ձեռագործի տերեւներ, հունտեր, սալօններու համար էթաժէրներ, ծաղկեպսակներ, պուաներ եւն. եւն.:

Գաւառներէն յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին: 52—3

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

« ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ» Ի ԹԵՐԹՕՆԸ [87]

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐԿ

ՍԻՐՈՅ ԱՄՕԹԸ

ՄԱՍՆ Բ.

ՊԱՏԻԺՆԵՐԸ

Ժ.

ՀՐԴԵՀԸ

Ճէյմս կը զգար թէ ա՛լ չպիտի կրնար զայն իւր իր քոյրը նկատել:

Արդէն չէ՜ մի որ ատյան կը նկատէր թէ տունը ա՛լ առաջինը չէր մնացած:

Հայր ու զաւակ սեղանէն ելան, Ճէյմս ձավր գնաց վիլլան ծախելու համար պէտք եղած ձեւակերպութիւնները կատարելու նպատակով, իսկ հայրը պարտէզին մէջ օկաւ պտտիլ:

Պ. Պարէյթ կը զգար թէ գլուխը բաւական հանդարտ էր եւ կրնար տպագային վրայ մտածել:

Մարի մը տակ ելլան իր դատախարտակուհիին հետ կեցած էր. քիչ մը անդին կը տեսնուէր Մարմոր, որ ինչպէս միշտ, իր պահապան չունի գերը կը կատարէր:

Տղան խաղալիկները առջեւը նետած էր՝ առանց անոնց վրայ ակնարկ մը իսկ նետելու: Պ. Պարէյթ կանգ առաւ՝ յուսալով որ Էլիան զինք նշմարելուն պէս դէպի իրեն պիտի վազէր: Բայց, երբ տեսաւ թէ տղան անտարբեր կը գտնուէր իրեն մասին, յուղուեցաւ եւ պտոյտը շարունակեց:

Եթէ սեղանաւորը աչքերը վերցնէր, պիտի տեսնէր Էլէնան, որ պատուհանին առջեւ նստած, ընտանեկան յարկին մէջ մացուցած խռովութիւնները կ'ըմբոշխնէր: Արդէն տնկաց հրճուանքի անհուն հեշտանք մը զգացած էր՝ տեսնելով այն երկու դատուկները որ դէպի գերեզման կը յառաջանային:

Հետեւեալ օրը Պ. Պարէյթ Հավր գնաց ու ճաշի ատեն միայն վերադարձաւ եւ գրասենեակին մէջ փակուելով՝ սպասաւոր մը կանչեց:

—Ըսէք միս Էլէնայի որ իրեն կը սպասեմ:

Քիչ ետքը Էլէնան ներս մտաւ, անտարբերութեան կեղծ դիմակին տակ ծածկելով իր մտային անձկութիւնը: Դագթածինը՝ Պ. Պարէյթի առջեւը գտնուող աթոռի մը վրայ նստելու կը պատրաստուէր, երբ սեղանաւորը ըսաւ խիստ չեշտով մը:

—Ոտքի վրայ կեցէք:

Էլէնա դողդղալով հնազանդեցաւ:

—Կարծեմ թէ ըսաւ, ղիս ճամբու պիտի դնէք:

—Մի՛ մոռնաք որ ղիս հարցաքննելու իրաւունք չունիք:

—Լաւ, մտիկ կ'ընեմ կոր:

—Կարծեմ ձեր հօրը ողջ ըլլալը իմացուցի ձեզ:

—Այո՛, ըսիք, բայց տակաւ կարեւորութիւն չունի. ան ողայութենէս ի վեր ղիս լքած է: Ա՛լ ոչ ես անոր աղջիկն եմ եւ ո՛չ ան իմ հայրս կը նկատուի:

—Այս առտու ղինքը տեսայ:

—Իմ վրաս խօսեցա՞ւ:

—Մի՛ աճապարէք. հիմա ամէն բան պիտի իմանաք նախ կ'ուզեմ քանի մը տեղեկութիւններ տալ ձեր հօրը մասին: Մաքէնզի դէմքին չհաւնեցայ, թէեւ նոր հագուած է, բայց Նիւ-Եորքի ստորին դասակարգին պատկանողներու երեւոյթը ունի:

«Բնականաբար սալօններու մէջ ապրելու չէ վարժուած: Իր կեանքը պատմեց եւ այդ կեանքին մէջ բաւական սիրուն կէտեր կան:

«Ինչպէս գիտէք, պարուհիի մը հետ փախեր է եւ որովհետեւ նիւթական վիճակը անձուկ է եղեր, իր սիրուհիին ազնուորութիւնը ուզեր է իւր շահու աղբիւր գործածել: Բայց, սիրուհին այդ աղտոտ արհեստին հպատակելու դժկամակելով, իրենց միջեւ կռիւ մը տեղի ունեցեր է, որուն մէկ հետքը սակայն կը տեսնուի դէմքին վրայ:

«Այս դէպքին վրայ քանի մը ամիս բանտը մնացեր է:

«Բանտէն ելլելէն ետքը բոլորովին ծուլացած ըլլալով սկսեր է գողութեամբ ապրիլ:

«Մեքսիկայի մէջ, ձեռքը անցորդի մը դրպանը մոռնալով՝ կրկին ձերբակալուելու դժբաղդութիւնը ունեցեր է: Ամէն գացած տեղը միշտ ոստիկանութեան ուշադրութիւնը գրաւելով սախպուեր է ամէն չարաթ տարբեր երկիր մը երթալ:

«Իր արկածներուն պատմութիւնը միօրինակ է, որովհետեւ միշտ գողութեան, աներեսութեան, խարդախութեան շուրջը կը դառնայ:

«Իր կատարած ճամբորդութիւններէն մեծ օգուտ չէ կրցեր քաղել եւ մինչեւ այսօր մնացեր է՝ անճարակ գող մը. չէ՞ մի որ մարդս կատարեալ չի կրնար ըլլալ»:

Պ. Պարէյթ աչքերը յառած դագթածինին դէմքին վրայ՝ անոր ստորնացումը դիտելով անհուն հաճոյք մը կը վայելէր: Պ. Պարէյթ շարունակեց.

—Ձեմ գիտեր թէ ի՛նչ պարագաներու բերմունքով Նիւ-Եորք եկեր է, ուր կը յուսար անշուշտ թէ իր հին շահատակութիւնները մոռցուած էին:

«Դրամ շահելու համար քանի մը միջոցներու դիմեր է, միջոցներ զորս խոստովանելու կը վարանի: Առեւտրական տագնապները՝ այս տեսակ խաբեբաներու լաւ առիթներ կրնան ընծայել:

«Ձեմ գիտեր ի՛նչ կերպով ձեռք անցուցեր է ինծի հետ գործ ունեցող վաճառականի մը գաղտնի թուղթերը, որոնցմէ միայն ես կրնամ օգտուիլ: Ահա՛ առոր համար ղիս գտնելու համար մինչեւ Հավր եկեր է:

—«Ընկեր ըլլանք եւ շահերը բաժնենք, ըսաւ այսօր ձեր հայրը՝ իր սիրուն ոճովը»:

—Եւ դուք այս ընկերակցութիւնը ընդունեցի՞ք, հարցուց դագթածինը:

—Ո՛չ, միս Էլէնա, մերժեցի այդ առաջարկը. մարդուկը շատ զարմացաւ, որովհետեւ այդ տեսակ ստորին մարդիկը պարկեշտ մարդոց գործերէն բան չեն հասկընար:

«Կատաղութենէն ծխած բուրոն կը ծամծմէր եւ տեղն տեղն դեղին թուք մը դուրս կը նետէր:

(Շարունակելի)